

Kuidas kuivatada väärispuitu?

Inimest ühendab puudega kummaline side: kokku-puutel eri puuliikide energetikaga võime märgata otsest mõju inimese enesetundele ja meeleolule.

HEIKI MAIBERG

Kunagi istutas isa mulle ja õele kirsipuud. Pidime lastena oma puu eest ise hoolitsema. Aeg läks mööda ja kirsipuud kasvasid suureks ja lõpuks jäid nad ka vanaks. Puud sai maha saetud ja välja juuritud.

Kuidagi kahju hakkas puid lihtsalt ahju ajada. Kuivatasin oma kirsipuu juurtest alates ära ja nikerdasin sellest majavaimu. Pildil olev majavaim kukkus just selline välja ja nii ta nüüd valvab minu praeguse kodu välisust.

Meil leidub palju ilusat käsitöömeistritele sobivat väärispuitu ning järgnevalt vaatamegi, kuidas seda leida ja kuivatada, mida sellest materjalist meisterdada saab ning millised puusordid on selleks kõige sobivamad.

Viljapuid, mis on oma elujõu kaotanud, ei öitse ega kannu enam vilju, leidub aeg-ajalt igas aias. Selliseid puid leiab ka mahajäetud aedadest ja hoolitsemata tühjadelt kruntidelt. Niisugustele vanadele puudele saab aga anda veel ühe võimaluse, kasutades ära nende väärtusliku puidu.

Parim on saagida käsivarre pikkune (50–60 cm) keskmise jämedusega oks, millele seejärel otsida parim koht ja meetod kuivamiseks. Enne kuivatama panekut koorige puit.

Kuivatamiseks vajab puu soojust ja ventilatsiooni. Selleks sobivad kõige paremini toatingimused, kuid ka rõdul ja verandal saab puitu kuivatada. Kõige tähtsam on aga, et puu ei tohiks kuivamise ajal vihma ja niiskuse käes olla. Kuivatamiseks võib keskelt pooleks raiutud puunoti asetada ka selleks ette nähtud kappi või kasti, kus õhu ligipääs on olemas. Vältida tuleks radiaatoril kuivatamist, mis tundub küll kiireim variant, kuid see kutsub kindlasti esile puidu pragunemise. Kuivatamisel oleva puu mõlemasse otsa tekkinud praolised osad tuleks maha saagida.

Kui puit on kuivatatud, ei saa meister sellest kohe hakata söögitarbeid, lõikelaudu või küünlajalgu valmistama. Niisugusest puidust võib meisterdama hakata alles pärast ühekuulist kuivamist. Vajadusel võib lasta ka kauem kuivada.

Käsitöökõige sobilikum ning Eesti tingimustes ka kõige tugevam ja vastupidavam on pirnipuu, kuigi see vajab ka enam töötlemist ja vaeva. Pirnipuust kergemini allub töötlemisele õunapuu, mida on meistril lihtsam vormida. Pingereas järgnevad neile kreek, kirss, pärn, pöök ja kadakas.